

Filozofski fakultet u Splitu

Upute za kreiranje i provjeru digitalno
pristupačnih dokumenata

Sadržaj

Pristupačnost.....	3
Upute za uređivanje dokumenata u MS Word-u	3
Smjernice za čitljivost teksta	3
Oblikovanje slikovnih i grafičkih prikaza	4
Oblikovanje tabličnih prikaza.....	5
Provjera pristupačnosti MS Office dokumenata	7
Pristupačnost PDF dokumenata	8

Pristupačnost

Stupanjem na snagu Zakona o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora (NN 017/2019) koji se na mrežne stranice Filozofskog fakulteta u Splitu primjenjuje od 19. lipnja 2020. donosimo osnovne smjernice za oblikovanje teksta i multimedijalnih sadržaja kako bi osigurali digitalnu pristupačnost dokumenata.

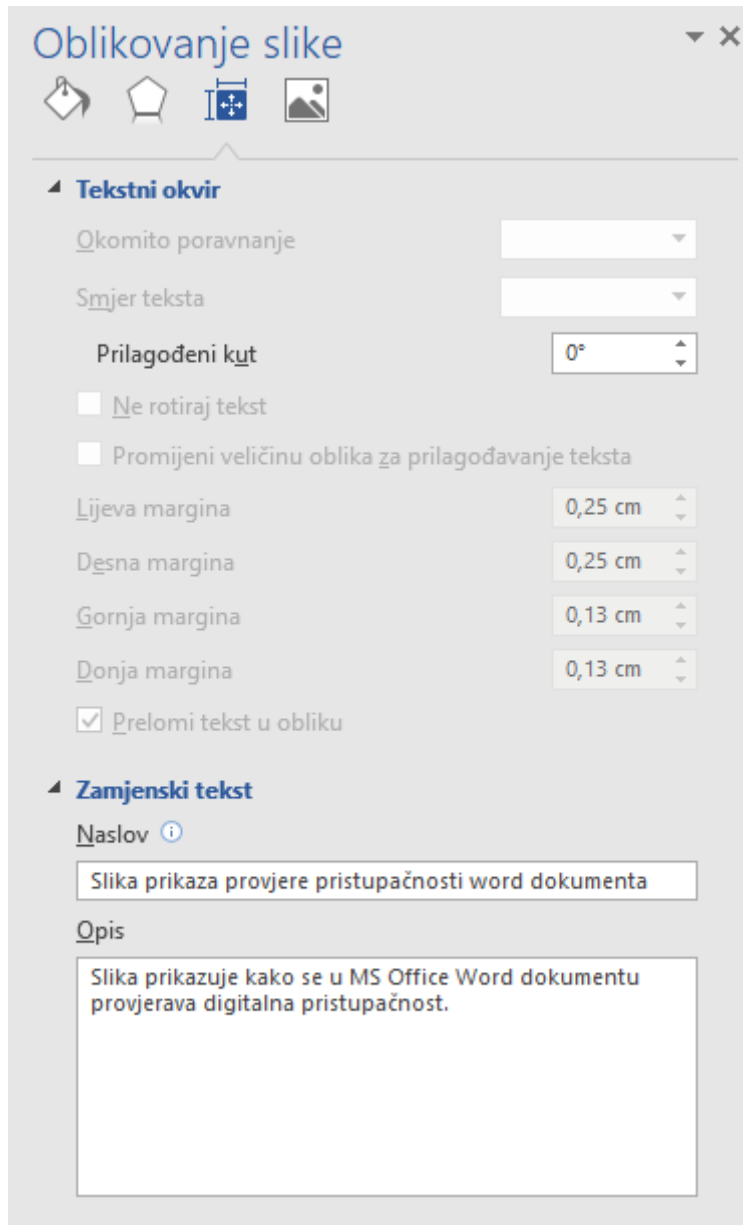
Upute za uređivanje dokumenata u MS Word-u

Smjernice za čitljivost teksta

1. **Jezik** treba biti *jednostavan* i *razumljiv*, a sadržaj podijeljen u *kraće odlomke* odijeljene praznim prostorom;
2. **Odlomci** trebaju biti oblikovani na način da se:
 - a. *razmak između odlomaka* postiže vrijednošću Prije i/ili Poslije odlomka, a ne pritiskanjem tipke za prelazak u novi red; Preporučena vrijednost je iznos *dvostruke veličine fonta* u odlomku (24 pt);
 - b. *razmak redaka unutar odlomka* potrebno je staviti na najmanje 1.5 linija;
3. Dokument koji ima veću količinu teksta bilo bi poželjno *obogatiti slikama* koje pomažu bolje razumijevanje napisanog, ako je moguće.
4. **Fontovi** koji se preporučuju su *fontovi bez ukrasa veličine 12 pt* s poravnanjem na *lijevo*;
5. Za oblikovanje **naslova** u dokumentu potrebno je koristiti stilove *Naslov 1*, za podnaslove razinu *Naslov 2*, za još nižu razinu *Naslov 3* itd.
6. Prilikom navođenja **popisa** ili **listi** (poput ovog) u tekstu potrebno je koristiti *stilove sa numeracijom*, a ne ručno upisivati alfanumeričke oznake redaka;
7. **Za internetske poveznice** preporuča se navođenje *poveznice kao teksta*, npr.: Upute za kreiranje i provjeru pristupačnih dokumenata, a ne korištenje poveznica sa navedenim cijelim URL tekstom ili poveznicom naziva „ovdje“, „na poveznici“ i sl.

Oblikovanje slikovnih i grafičkih prikaza

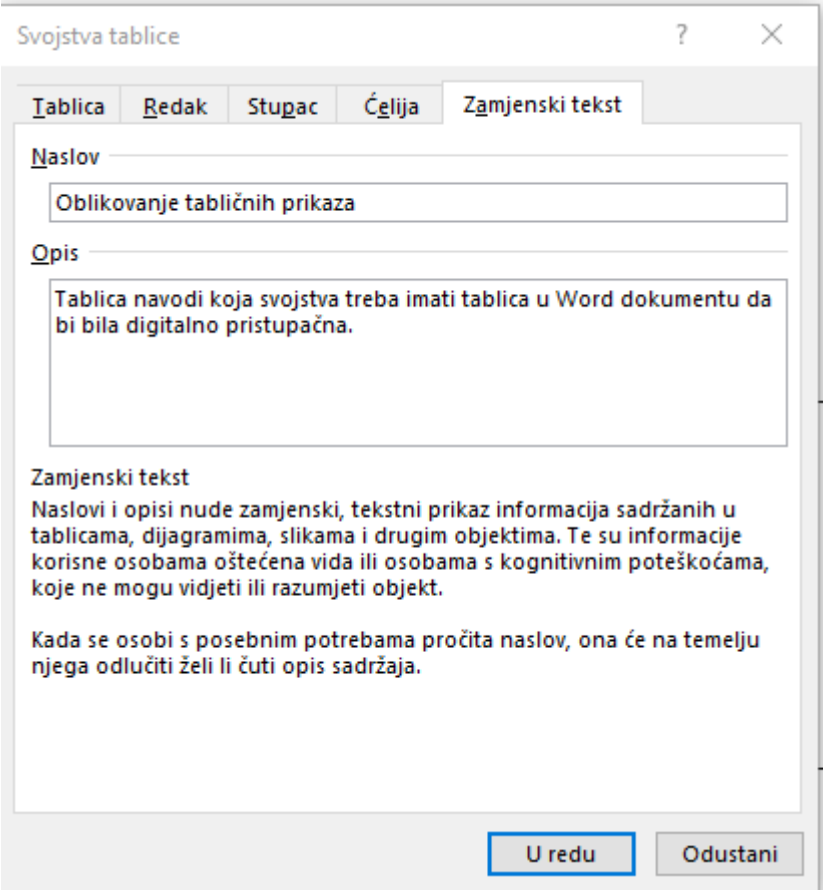
Svaka slika i grafikon trebaju imati tzv. „alt“ (alternativni, odnosno zamjenski tekst), koji treba slijepim i slabovidnim osobama opisati sliku ili grafikon.

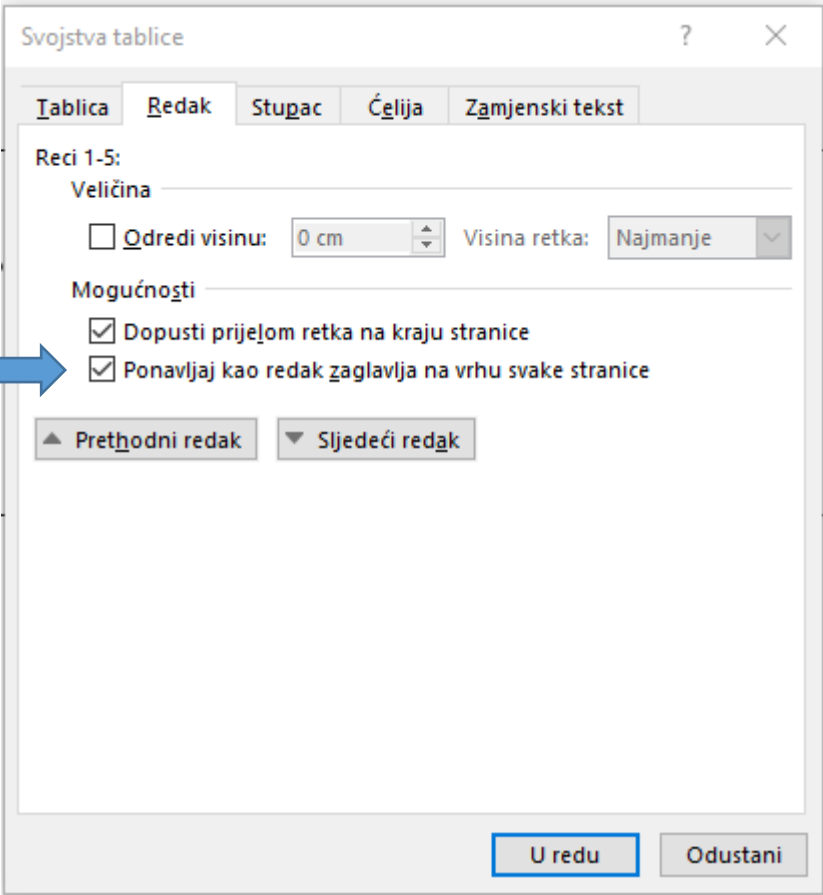
Slika 1

Oblikovanje tabličnih prikaza

Kako bi tablice u dokumentima bile digitalno pristupačne, trebaju imati slijedeća svojstva:

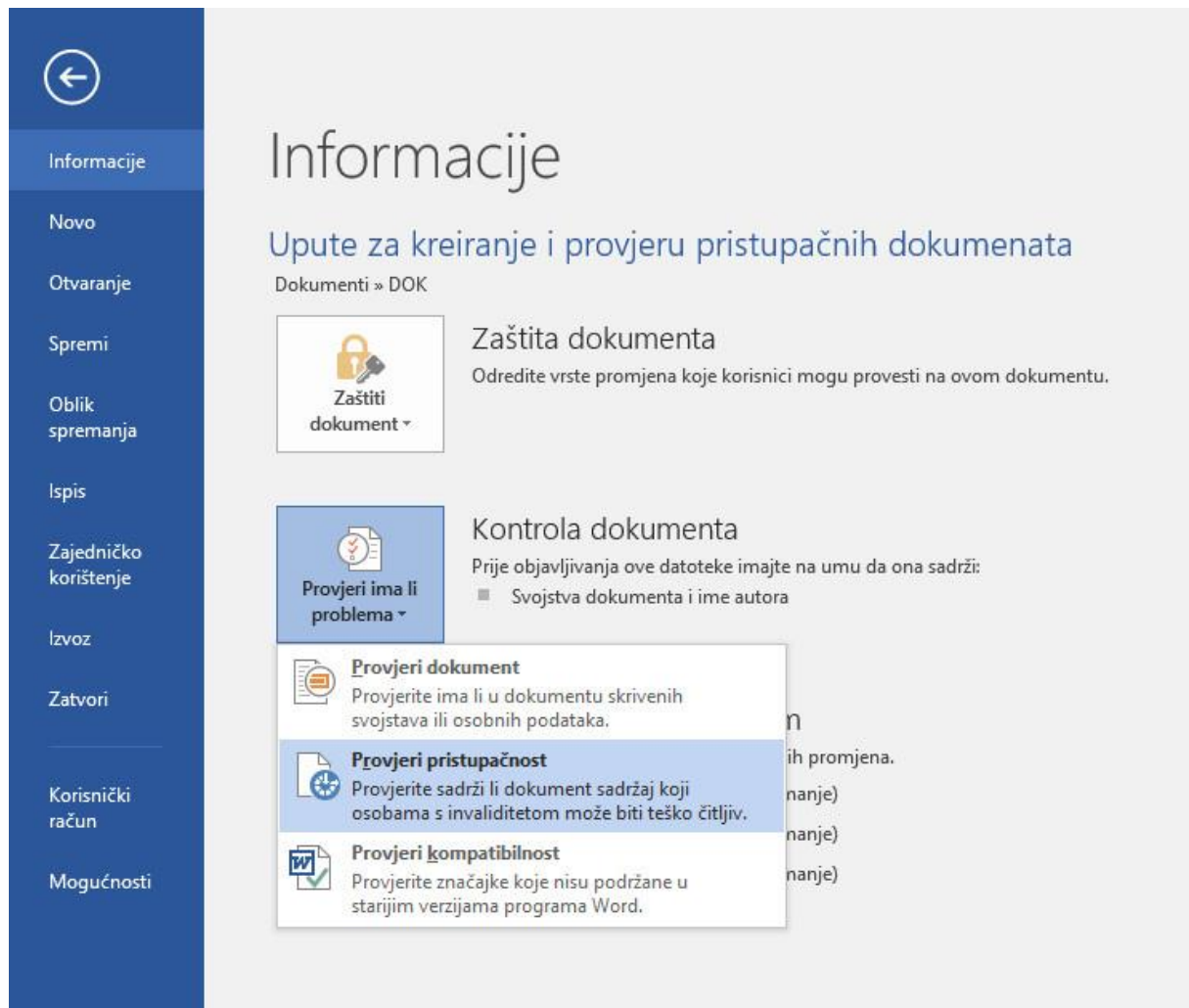
Redn i broj	Svojstvo	Opis svojstva
1.	Jednostavnost	Biti što jednostavnije s jasno istaknutim naslovnim retkom;
2.	ALT tekst	<p>Tablice trebaju također imati dodan zamjenski tekst (ALT) koji ih dodatno opisuje na za to predviđeni strojno čitljivi način;</p> <p>Svojstva tablice</p> <p>Tablica Redak Stupac Čelija Zamjenski tekst</p> <p><u>N</u>aslov</p> <p>Oblikovanje tabličnih prikaza</p> <p><u>O</u>pis</p> <p>Tablica navodi koja svojstva treba imati tablica u Word dokumentu da bi bila digitalno pristupačna.</p> <p>Zamjenski tekst</p> <p>Naslovi i opisi nude zamjenski, tekstni prikaz informacija sadržanih u tablicama, dijagramima, slikama i drugim objektima. Te su informacije korisne osobama oštećena vida ili osobama s kognitivnim poteškoćama, koje ne mogu vidjeti ili razumjeti objekt.</p> <p>Kada se osobi s posebnim potrebama pročita naslov, ona će na temelju njega odlučiti želi li čuti opis sadržaja.</p> <p>U redu Odustani</p>

Slika 2

Redn i broj	Svojstvo	Opis svojstva
3.	Ponavljanje početnog retka	<p>Imati uključeno ponavljanje početnog retka na vrhu svake stranice (ukoliko se tablica prikazuje na više stranica kao u ovom primjeru);</p> <p><i>Slika 3</i></p>
4.	Ne spajati ćelije	Izbjegavati spajanje ćelija jer ih čitači zaslona u tom slučaju ne mogu pročitati;

Provjera pristupačnosti MS Office dokumenata

Nakon izrade MS Office dokumenta potrebno je provjeriti njegovu pristupačnost na način da se u izborniku Datoteka odabere opcija Informacije: Kontrola dokumenta: Provjeri ima li problema: Provjeri pristupačnost.

Slika 4

Napomena:

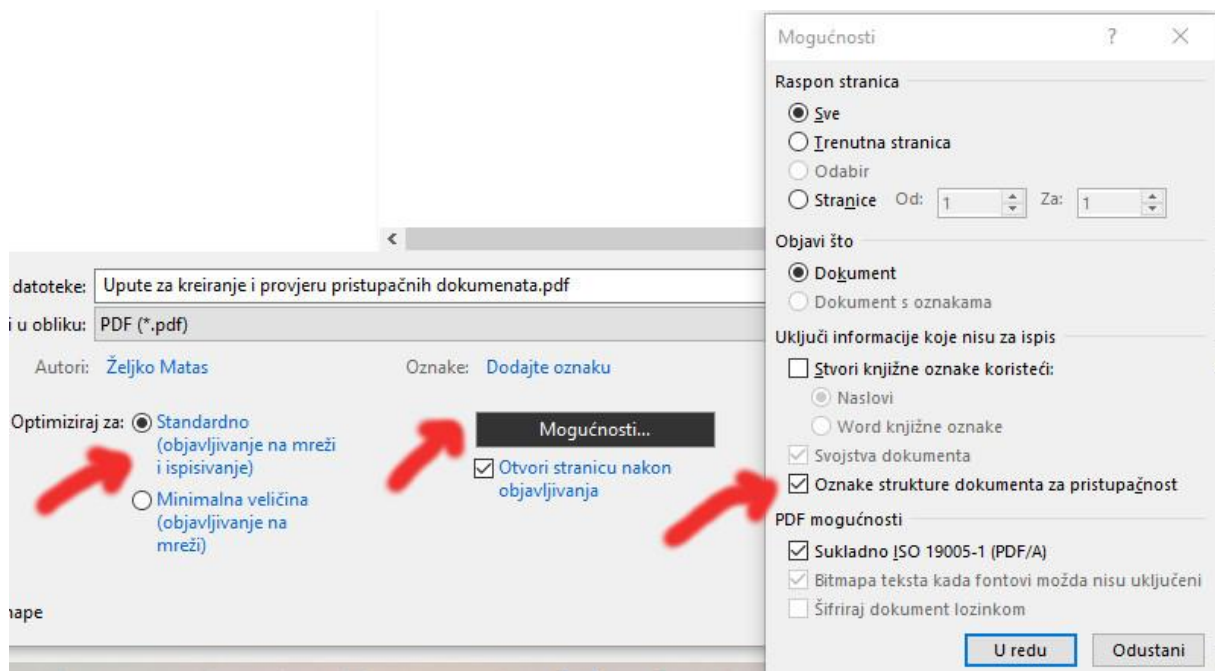
1. Detaljnije upute za provjeru pristupačnosti MS Office dokumenata su dostupne putem poveznice: [Poboljšanje pristupačnosti pomoću alata za provjeru pristupačnosti](#).
2. Prilikom korištenja alata, potrebno je znati i [Pravila za alat za provjeru pristupačnosti](#).

- Alat za provjeru pristupačnosti ne provjerava npr. veličinu fonta i poravnanje, pa to morate samo učiniti. Da biste doznali više pročitajte: [Ograničenja alata za provjeru pristupačnosti](#).

Pristupačnost PDF dokumenata

Stvaranje pristupačnog PDF dokumenta iz MS Word programa

Nakon što je Word dokument izrađen prema svim preporukama za digitalnu pristupačnost, preporuča se izrada PDF dokumenata izvozom iz MS Word programa uz odabir opcije za digitalnu pristupačnost kao na slijedećoj slici:

Slika 5